

Hjälpmedelscentrum

MINNESANTECKNINGAR STRATEGISKT KUNDRÅD**TIDPUNKT** Fredag 2025-09-05 kl 08:30-11:30 på Hjälpmedelscentrum**NÄRVARANDE** Therese Hellqvist Sala kommun
Fredrik Leek Köpings kommun
Virpi Sieppi Surahammars kommun
Åsa Wikström Arboga kommun
Anna Parnfelt Västerås stad
Maria Granström Fagersta kommun nej
Kristina Holmberg Rehabenheten Västmanlands sjukhus
Helena Lagerlöf Vårduppdrag Västmanland går lite tidigare
Agneta Ejderblom-Carlsson Paramedicin Primärvården
Birgitta Törnblom Habiliteringscentrum
Carina Dahlström Hallstahammars kommunJohan Eriksson Hjälpmedelscentrum
Joakim Davis Hjälpmedelscentrum
Helena Dahlberg Hjälpmedelscentrum
Magnus Loman Hjälpmedelscentrum**ÅTERBUD** Katarina Söderlund Hallstahammars kommun
Anna Brors Ulvemark Paramedicin Primärvård
Maria Söderkvist Hjälpmedelscentrum**GÄSTER** Frida Westerlund, hjälpmedelkonsulent för kommunikations- och kognitiva hjälpmedel
Ulrika Eriksson, hjälpmedelkonsulent för kommunikations- och kognitiva hjälpmedel
Joakim Axelsson, controller Hjälpmedelcentrum**1 HJÄLPMEDELSHANDBOKEN - FÖRSLAG PÅ ÄNDRADE KRITERIER FÖR SAMTALSAPPARATER –
BILAGA 1A, 1B**

Ett förslag på nya och stärkta kriterier gällande förskrivning av samtalsapparater samt förslag på obligatorisk e-utbildning för förskrivare avseende kommunikationshjälpmedel har tagits fram för att patienter med kommunikationssvårigheter ska få rätt hjälpmedel i rätt tid. Förslaget handlar om Samtalsapparater som klassificeras i tre olika nivåer.

Förslaget presenterades av Frida Westerlund och Ulrika Eriksson.

Logoped är förskrivare för avancerad samtalsapparat, arbetsterapeut kan endast förskriva avancerade samtalsapparater vid textbaserad kommunikation. Den nya obligatoriska utbildningen ska gälla alla förskrivare av samtalsapparater. Förskrivning kräver alltid en dialog och/ eller en utprovning tillsammans mellan förskrivare-

konsulent. Synpunkter är att utbildningen inte bör vara för lång men att det är positivt att det blir just i formatet av en e-utbildning.

Beslut

Strategiskt kundråd föreslår Hjälpmedelsnämnden att

1. Genomföra föreslagna ändringar i handboken avseende kriterier för samtalsapparater ISO 22 21 09
2. Utveckla obligatorisk E-utbildning för förskrivare som förskriver kommunikationshjälpmedel.
2. Ändringarna gäller från 2026-02-01

2 REKVISTIONSARTIKLAR

Hjälpmedelscentrum föreslår att rekvisitionsartiklar (**-artiklar) görs om till vanliga artiklar som ska personförskrivas i webSesam stället för att beställas till verksamhet och personförskrivas via journal. Förslaget syftar till att hanteringen av nuvarande rekvisitionsartiklar ska bli tydligare och enklare och att personförskrivning i webSesam medför att hjälpmedlen ges en ökad spårbarhet enligt MDR (medicintekniskt direktiv). Strategiskt kundråd informerades på möte 2025-04-11 om förslaget, dess fördelar och konsekvenser samt genomförandeplan och att rekvisitionsartiklar föreslås bli personförskrivna artiklar från 2026-01-01. Rådet ställde sig positiva till förslaget vid det mötet.

Joakim Axelsson presenterade ett reviderat förslag.

Hjälpmedelscentrum föreslår att skjuta på genomförandet till 2027-01-01 med motiveringen:

- Genomförandet innebär en belastning för Logistikenheten på Hjälpmedelscentrum, vilket under kommande höst av resursskäl bör undvikas.
- Det nödvändiga genomförandeåtgärdernas tidsschema för ett genomförande till 2026-01-01 skulle innebära en pressad arbetssituation under hösten 2025. Genom att skjuta på ändringen ett år kommer de förberedande åtgärderna att ske på ett mer optimalt sätt i samarbete med alla kunder.

Kundsamverkan planeras, trots förslag om förskjutet startdatum, att påbörjas hösten 2025.

Synpunkter som framförs är att det är bra att flytta fram införandet för att kunna jobba igenom arbetssätt och rutiner ordentligt, positivt att det sker i dialog med kunderna.

Beslut

Strategiskt kundråd föreslår Hjälpmedelsnämnden att rekvisitionsartiklar blir personförskrivna artiklar från 2027-01-01

3 FÖRSLAG PÅ HJÄLPMEDELSNÄMNDENS VILJEINRIKTNING 2026, BILAGA 2

Hjälpmedelscentrum har sammanställt vad som framkommit i utmaningsdialogerna i Strategiskt kundråd, Tjänstemannaberedning, Hjälpmedelsråd och Hjälpmedelsnämnden under våren och tagit fram ett förslag till Viljeinriktning för 2026.

Förslaget presenterades av Magnus Loman.

Beslut

Strategiskt kundråd föreslår Hjälpmedelsnämnden att anta föreslagen viljeinriktning för 2026

4 UPPDRAG INVESTERINGSBUDGET, FÖRSLAG ÄNDRA DIABETESPUMPAR TILL FÖRSÄLJNINGARTIKEL, BILAGA 3

Verksamhetschef har fått i uppdrag av Hjälpmedelsnämnden per den 2025-05-23 att ta fram förslag för att möta en minskad investeringsbudget för kommande år. Förslag kring ändrad debiteringsform för diabetespumpar presenterades av Magnus Loman.

Dialog fördes om det vid övertagandet 2014 gjordes en budgetförflyttning med kostnader från drift till investering.

Vid ett eventuellt beslut måste samverkan ska mellan Hälso- och sjukvårdsnämnd, Hälso- och sjukvårdsförvaltning och Hjälpmedelsnämnd innan genomförande kan ske.

Beslut

Strategiskt kundråd föreslår Hjälpmedelsnämnden att göra om diabetespumpar till försäljningsartikel.

5 UPPDRAG INVESTERINGSBUDGET, FÖRSLAG TA BORT FÖRSKRIVNING AV EN ANDRA ROLLATOR, BILAGA 4

Verksamhetschef har fått i uppdrag av Hjälpmedelsnämnden per den 2025-05-23 att ta fram förslag för att möta en minskad investeringsbudget för kommande år. Förslag kring att ta bort möjligheten att förskriva rollator nummer två till en och samma patient över 20 år presenterades av Magnus Loman.

Sala; att ta bort en andra rollator kan innebära stora risker och belasta sjukvården mer, många har behov av rollator både inne och ute, många har inte råd att köpa en egen, skulle kunna skapa en dålig andra-handsmarknad, risk för fler fall, mer isolerade till hemmet. Sala kommun och sjukhus står inte bakom förslaget, går emot omställningen mot Nära vård. Är positiva till att se över regelverket.

Arboga; det finns få hyreshus med hiss, mkt kullersten – ser samma risker som Sala.

Förslag att istället förtydliga regelverket, snävrare kriterier. Kan ute-rollator bli ett verksamhetsansvar på SÄBO? Arboga är tveksamma till förslaget

Köping: Tunnt beslutsunderlag, ingen riskanalys är genomförd. Hur ser det ut där rollator inte finns att förskriva till exempel i Gävleborg? – i dialog med Gävleborg kan de inte att se att det är fler fall som sker där. Köping reserverar sig till förslaget.

Västerås: reserverar sig,

HAB: är tveksamma till förslaget, sparar ingen hög summa.

Dialog förs om avgifter på rollatorer.

Beslut

Strategiskt kundråd föreslår inte att ta bort möjligheten att kunna förskriva rollator nr 2 för vuxna, från 20 år och uppåt, i Region Västmanland. De är positiva till översyn av regelverket för förskrivning av rollatorer.

6 UPPDRAG INVESTERINGSBUDGET, FÖRSLAG ÄNDRADE KITERIER FÖR FÖRSKRIVNING AV TYNGDTÄCKEN, BILAGA 5A, 5B, 5C, 5D

Verksamhetschef har fått i uppdrag av Hjälpmedelsnämnden per den 2025-05-23 att ta fram förslag för att möta en minskad investeringsbudget för kommande år. Förslag kring förändrade kriterier för förskrivning av tyngdtäcken presenterades av Magnus Loman.

Två alternativa förslag har tagits fram utifrån Hjälpmedelsnämndens vilja samt med kunskap och erfarenhet från Hjälpmedelscentrum. De olika förslagen är:

1. Att ta bort tyngdtäcken som förskrivningsbart hjälpmedel i Region Västmanland
2. Att ta bort tyngdtäcken som förskrivningsbart hjälpmedel i Region Västmanland för vuxna, från 20 år och uppåt

Två skrivelser har inkommit inför mötet, en från Primärvårdens arbetsterapeuter och en från förskrivare inom psykiatri, bifogas minnesanteckningarna.

Rehabenheten Västmanlands sjukhus; Ställer en fråga kring vilka patientgrupper och från vilka verksamheter som förskrivningar sker mestadels? Enligt kriterierna är det patienter som hör till psykiatrins-, habiliterings- och hjärnskadeteamens målgrupper, synpunkt är att det är en redan utsatt patientgrupp som har behov av tyngdtäcken.

HAB: Påpekar att de inte finns mkt vetenskapligt stöd för tyngdtäcken och tycker det är bra att tyngdtäcken ses över.

Kan förskrivningskriterierna stärkas upp ytterligare? – HMC berättar att de grundligt har arbetats igenom sedan tidigare.

Många borde klara sig med enklare tyngdtäcken, medarbetare och chefer tycker olika om hjälpmedlet inom psykiatri.

Förslag att ha ett testsortiment där patienter kan fortsätta att få prova tyngdtäcken men får bekosta köpet själv.

Förslag att ändra betalningsansvar för täcken, verksamheterna köper täckena, försäljningsartikel.

Paramedicin primärvården; Socialstyrelsen menar i sina rekommendationer att det är ett hjälpmedel som bör förskrivas och påpekar att det finns ganska mkt studier som tillkommit efter MPT-rådets första rekommendation att inte rekommendera tyngdtäcken som förskrivningsbart hjälpmedel.

Magnus påpekar att MPT-rådet 2024-04-09 stod fast i sitt tidigare rekommenderingar att tyngdtäcken inte ska vara ett subventionerat hjälpmedel med offentliga medel.

Rehabenheten Västmanlands sjukhus (alla kliniker); Menar att hjälpmedlet ger positiva effekter både för barn och vuxna. Förbättrad sömn, leder till många positiva följeffekter. Bra inkomna skrivelser, används som behandlingshjm som kan minska medicinsk behandling, viktigt med möjlighet att pröva olika modeller av tyngdtäcken.

Paramedicin primärvården; Förslag att ta bort andra hjälpmedel till exempel strumppådragare och duschpall i stället, det borde vara lättare att köpa själv och med mindre konsekvenser.

I dialogen om tyngdtäcken uppkom andra förslag på andra besparingar till exempel att ta ut patientavgift för fler hjälpmedel till exempel vid förskrivning av elrullstol, Strategiskt kundråd konstaterar att det är få egenavgifter för hjälpmedel i Västmanland.

Beslut

Strategiskt kundråd ställer sig inte bakom förslagen i nuvarande form utan anser att förslaget behöver utredas vidare i samråd med verksamheter.

7 INSPIRATIONSdag OM AI

En inspirationsdag om AI arrangeras av Hjälpmedelscentrum på uppdrag av Hjälpmedelsnämnden 2025-10-16 kl 10-16 på Hjälpmedelscentrum. Inbjudan har gått ut i juni 2025 och en påminnelse är skickad den 2025-08-20, ytterligare påminnelse kommer. Programmet presenteras. Idag finns 25 personer anmälda. Fler deltagare hälsas välkomna att anmäla sig. Inbjudan kan spridas till intresserade i verksamheterna. Sista anmälningdag är 2025-10-09.

Beslut

Informationen noteras

8 NYTT SAMVERKANSAVTAL OCH BEREDNING FÖR HJÄLPMEDELSNÄMNDEN

Strategiskt kundråd har från hösten 2025 ett utökat ansvar för beredning av frågor och ärenden till Hjälpmedelsnämnden. Hur har det förberedande arbetet i de olika verksamheterna skett och fungerat inför dagens möte, synpunkter och tankar?

Paramedicin primärvården; Bra att få agendan i tid. Titta vilka frågor som är aktuella, bra samarbete innan.

Köping; agendan innan positivt, möten med chefer innan, regelbundna möten med vårdcentralerna.

Sala; som tidigare, delgett socialchef bilagor inför mötet innan, se över samverkan, intresse att medverka från Dara S biträdande verksamhetschef på Salasjukhus, Närvård öst.

Hallastahammar; Bra samverkan innan, bra med agenda innan.

Arboga; Representation som tidigare, delgett info till socialchef och rehab.

Surahammar; dialog med ny verksamhetschef innan, försöker hitta arbetsformer, nuvarande representationsskap kvar, MAR blir ersättare, arbetar på en god samverkan.

HAB; möte med Jonas Ekström om representation, nuvarande representation kvarstår för regionen. Anser att det är tillräckligt. Dialog med verksamhetschefer innan möten kommer ske.

Västerås sjukhus (Kristina); kommer täcka in akutsjukvården, medverkar på Pandamöten för hela sjukhusvården.

Strategiskt kundråd har tidigare ställt sig positiva till ett utökat kundråd för att nå så många verksamheter som möjligt.

Hjälpmedelscentrum har föreslagit att utöka med representation från alla Västmanlands kommuner. Idag saknas Norbergs, Skinnskattebergs och Kungsörs kommun. Kallelsen till mötet är för kännedom skickad till Charlotte Österlund Jansson, Kungsörs kommun, Ritva Frang, Skinnskattebergs kommun och Anna-Stina Lundin, Norbergs kommun. Ett förslag om att ett samarbete för representation i de mindre kommunerna kan ske har tidigare diskuterats, finns det idag?

Arboga har dialog med Kungsör om det går att få till ett samarbete.

Skinnskatteberg och Norberg, hänger ihop – samverkan mellan dem? Ingen återkoppling har inkommit.

Hjälpmedelscentrum ställer sig öppen för att ha teams-möten om det skulle underlätta.

Hjälpmedelscentrum har föreslagit representation från Närsjukhusen i Region Västmanland, hur ser den representationen ut? Hur ser Strategiskt kundråd på representation från till exempel psykiatri, barnpsykiatri och barnkliniken? Finns det andra verksamheter/ kunder som behöver representeras?

Kristina, Birgitta, Anna tar frågan till sina chefer och återkopplar på nästa möte.

Beslut

Informationen noteras

9 INFORMATION FRÅN HUVUDMÄNNEN

Arboga: Ny socialchef Liselotte Gertsdorf och HSE chef Anette Palmkvist Boman, ny annons för hälsosjukvårdchef, många ssk slutar.

Fagersta: ej närvarande

Hallstahammar: inget speciellt

Köping: bra sommar hela enheten, många förebyggande projekt startar, återkommer om det.

Sala: högt tryck på korttidsplatser, vite, 1 oktober utökar med fler SÄBO-platser, fullt bemannande, stabilt i ssk-grupperna, tuff ekonomiskt läge, grundbemanning på SÄBO minskar, Therese ska utreda patientavgifter för enstaka rehab-insatser, internt rehabteamet – utreda hantering av taklyftar – gå från två till en medarbetare.

Grästorp har infört nytt arbetssätt taklyftar – fina effekter och bra rutiner. Delat vård och omsorgskontoret. Ny larmupphandling – särskilda boenden – personlarm, GPS-larm kommer bli verksamhetsansvar, mindre börda för arbetsterapeuterna, mindre för HMC. Fråga; stora önskemål att aktivera beställarfunktion i Visma webSesam. Måste inte vara förskrivare som knappar. Inte kopplat till delegering enligt Therese. Dialog pågår om att se över delegering i hela länet.

Surahammar: kaotisk period sedan i maj, Annika Levin ny chef för at, fys.ter. Tapp på många arbetsterapeuter och fysioterapeuter. 2 nya fysio på ingång, ssk ok. Tittar framåt.

Västerås: Bra, 2 september nya mötesplatsen på Munkgatan öppnar, en ny rehabchef, 2 nya MASAR

Vårduppdrag Västmanland: Helena ej kvar på denna punkt.

Habiliteringscentrum: Rullar på, höga sjukskrivningstal, lite vakanser, går bra ekonomiskt, helt sommaröppet i år, borde minskat belastning på andra verksamheter, utvärdering ska göras.

Primärvårdens arbetsterapeuter: sommaren bra, i september väntas alla avtal in, lite osäkert om till exempel Sala Akima kommer köpa personal. Mkt förberedelsemed flytt av verksamhet. Sitter med i utredning SAM-rehab, handlar om hur rehabkedjan ser ut totalt, implementering 2027, påtalas att ingen från HMC är med i det.

Västmanlands sjukhus: bra sommar på rehabfronten, nytt med funktionen rehabkoordinator, fått hjälp från till exempel Sala, gäller samarbeten för att lösa så inte patienter påverkats vid frånvaro. Stora SAM-rehab är mycket omfattande, ingen tydlig styrning för rehab-frågor, förhoppning att det kommer leda till bättre styrning och mer jämlikt.

Hjälpmedelscentrum: *Teknik och inköp;* personalomsättning på hela enheten, en utökning av tekniker, prio är förebyggande underhåll, lite längre tid för avhjälpande underhåll. *Logistik;* fantastiska sommarvikarier, har flera goda exempel. Ser över andra leveranssätt, har varit ojämnt och tufft kring returer och leveranser, men är just nu i fas, fått ja till en utökning på rekonden. *Konsulent-kundtjänst;* bra sommar – stabil bemanning. *Hela HMC;* står i frågor kring fastigheten, köp av fastigheten eller nytt avtal.

Beslut

Informationen noteras

Västerås stad önskar dialog med andra kommuner hur man löser behov av tröskelramper som idag inte är ett förskrivningsbart hjälpmedel.

Sala och Köping redogör för hur det i deras kommuner köps in tröskelramper, de anser att det fungerar bra, ser ingen fördel med att HMC skulle ha det i sortiment. Det är lättare att hantera själva.

Höstlovskul arrangeras på eftermiddagen den 30 oktober på Hjälpmedelscentrum. Många roliga aktiviteter som vänder sig till barn som använder hjälpmedel och deras nätverk. Sprid gärna informationen.

11 NÄSTA MÖTE

24 oktober 2025 kl 08:30 -11:30, Hjälpmedelscentrum, Gripen 1.

Vid förhinder anmäls detta till Hjälpmedelsstrateg Maria Söderkvist
maria.soderkvist@regionvastmanland.se